

بیمارستان تخصصی و فوق تخصصی گلسار

اندوسکوپی قسمت فوقانی دستگاه گوارش (ازوفاگوستروئودئودنوسکوپی) چیست و چه کاربردی دارد؟

تهیه: کارگروه آموزش بیمار بخش اندوسکوپی

تدوین: آذر ۹۵

بازنگری: پاییز ۱۴۰۵

ایمیل بیمارستان

info@golsarhospital.ir

سایت بیمارستان

www.golsarhospital.ir

شماره تلفن: ۳۴۹۰۰-۰۱۳

آدرس: رشت - گلسار - بلوار سمیه

T۲۰-AC-۰۳

چگونه بعد از اندوسکوپی از خود مراقبت کنید؟

- ❖ بعد از انجام اندوسکوپی تا باز گشت احساس بلع (رفلکس گگ) چیزی نخورید.
- ❖ جهت تسکین تحریک گلو یا گرفتگی صدا از غرغره با نرمال سالین می توانید استفاده نمایید.
- ❖ جهت شروع رژیم ابتدا مایعات و سپس غذای نرم و ملایم مصرف نمایید تا زمانی که احساس ناراحتی در گلو بهبود یابد.
- ❖ از رانندگی بعد از انجام اندوسکوپی به دلیل دریافت داروهای آرام بخش خودداری نمایید.
- ❖ در صورت ارسال نمونه جهت پاتولوژی جواب را پیگیری و به رویت پزشک معالج خود برسانید.
- ❖ **علامه هشدار را به خاطر بسپارید: در صورت بروز علامه زیر پس از اندوسکوپی سریعاً به اورژانس بیمارستان مراجعه نمایید:**
 - ✓ درد شدید شکمی
 - ✓ تب و لرز
 - ✓ خونریزی (استفراغ خونی، مدفوع تیره رنگ)
 - ✓ مشکلات تنفسی
 - ✓ درد شدید ناحیه شانه و قفسه سینه
 - ✓ بلع درد ناک

منبع: برونر و سودارت

هند بوک آموزش به بیمار / ماری ام. کانابیو

چه آمادگیهایی قبل از اندوسکوپی دستگاه فوقانی گوارش لازم است رعایت کنید؟

- ❖ از آنجایی که لازم است در هنگام اندوسکوپی، معده خالی باشد، اگر قرار است اندوسکوپی در صبح انجام شود، باید بعد از اینکه شب قبل از آن شام خوردید، دیگر هیچ چیزی تا هنگام اندوسکوپی نخورید و به صورت ناشتا باشید.
- ❖ اگر هم قرار است اندوسکوپی در بعدازظهر انجام شود، باید بعد از اینکه یک صبحانه سبک میل نمودید، دیگر هیچ چیزی تا هنگام اندوسکوپی نخورید.
- ❖ در صورت داشتن سابقه بیماری دیابت و فشار خون و همچنین مصرف هر گونه دارو به پزشک یا پرستار بخش اندوسکوپی را مطلع نمایید.
- ❖ در صورت مراجعه به صورت سرپایی به دلیل دریافت داروهای آرام بخش در طی انجام اندوسکوپی حتماً شخصی را به عنوان همراه با خود داشته باشید تا شما را به خانه منتقل نماید.
- ❖ در صورت داشتن مشکل قلبی و یا سن بالای ۶۰ سال حتماً قبل از اندوسکوپی مشاوره با پزشک متخصص قلب جهت تایید انجام آن لازم است صورت بگیرد و در صورت مصرف داروهای رقیق کننده خون مانند: آسپرین، پلاویکس - وارفارین - اسویکس - زیلت - زالربان و... از پزشک متخصص قلب جهت قطع بودن دارو قبل از اندوسکوپی اجازه و تایید گرفته شود.
- ❖ در صورت داشتن دندان مصنوعی حتماً خارج گردد.

اندوسکوپی قسمت فوقانی دستگاه گوارش چیست؟

اندوسکوپ یک لوله باریک و انعطاف پذیر با دوربینی بر یک سر آن است و تصویر تهیه شده از آن بر روی مانیتور (تلویزیون) قابل مشاهده است. که از طریق دهان وارد دستگاه گوارش فوقانی بیمار می گردد. این روش برای مشاهده مستقیم مری، معده، ابتدای روده باریک (دوازدهه) انجام می گیرد و امکان تشخیص ناهنجاریهای مری، معده یا دوازدهه و حتی موارد التهابات و عفونتها... را بوجود می آورد همچنین با این روش می توان برخی از اقدامات درمانی جهت واریس مری و خونریزی های معده، رفع تنگی ها و... استفاده نمود. در برخی موارد و در صورت لزوم از اندوسکوپی برای دریافت نمونه بافت (بیوپسی) نیز استفاده می شود.

دستگاه اندوسکوپ

اندوسکوپی چگونه انجام می شود؟

لوله اندوسکوپ از طریق دهان وارد شده و سپس به سمت مری، معده و اثنی عشر هدایت می شود. این اندوسکوپ همچنین دارای لوله هایی برای ساکشن یا کشیدن مایع درون معده به خارج، فرستادن هوا به داخل معده و بادکردن آن و عبور دادن وسایل خاصی برای نمونه برداری (تکه برداری، بیوپسی) نیز می باشند.

معمولاً انجام اندوسکوپی ۱۵ تا ۳۰ دقیقه طول می کشد و اغلب به صورت سرپایی انجام می گیرد. در هنگام انجام اندوسکوپی، به بیمار داروهای آرام بخش تزریق می گردد.

بیمار بر روی سمت چپ خود دراز می کشد به گلوئی بیماریک اسپری بی حس کننده زده می شود تا چیزی احساس نکند. همچنین یک قطعه کوچک محافظ در بین دندانهای بیمار قرار داده می شود. این کار باعث می شود که دندانهای بیمار آسیبی نبیند و نیز دندانها به اندوسکوپ هم صدمه نزنند.

پزشک، سر اندوسکوپ را روی زبان بیمار قرار داده و آن را به سمت گلوئی وی می برد و از بیمار می خواهد که آن را قورت بدهد، با این کار، مری باز شده و اندوسکوپ داخل آن می شود و سپس به سمت پایین و معده می رود. در طی این مدت، یک پرستار دائماً مراقب بیمار خواهد بود و با یک ساکشن (مکنده) بزاق بیمار را که در دهانش جمع شده را بیرون می کشد (مانند وسیله ای که در دندانپزشکی وجود دارد) وقتی که سر اندوسکوپ وارد معده شد، از طریق یک لوله که در اندوسکوپ قرار دارد، معده باد می شود تا مشاهده داخل آن بهتر انجام شود. در صورت مشاهده موارد مشکوک، پزشک ممکن است اقدام به نمونه برداری (تکه برداری یا بیوپسی) نماید که این کار، کاملاً بدون درد می باشد. وقتی که کار پزشک تمام شد، اندوسکوپ به بیرون کشیده می شود.

توجه: در طی انجام اندوسکوپی ممکن است بیمار: احساس فشار در گلو و گاهی اوقات احساس ناراحتی در شکم و آروغ زدن (به خاطر هوایی که به داخل معده فرستاده می شود) و نیز در هنگام ورود اندوسکوپ به سمت گلو، ممکن است حالت تهوع و عرق زدن نماید که این یک واکنش طبیعی می باشد.